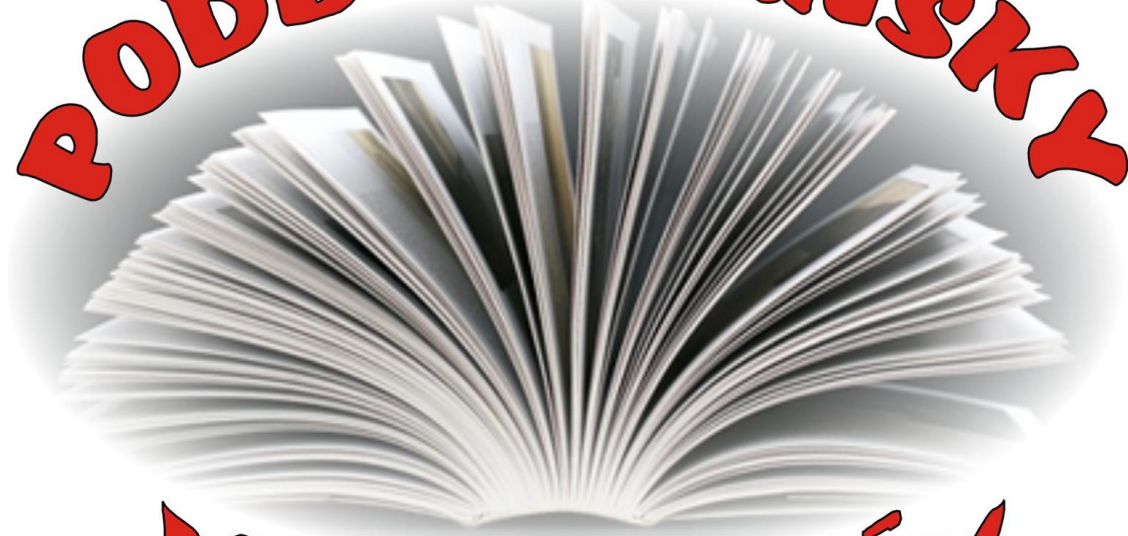

PODDUKLIANSKY

KNIHOVNÍK

Ročník 12 číslo 2

2021

Časopis Podduklianskej knižnice vo Svidníku

LETO S KNIHOU

OBSAH

Knižnica pre všetkých	1
Vyhodnotenie výtvarnej súťaže Kde bolo, tam bolo	3
Leto s knihou	5
Nové knihy v knižnici	7
Oddelenie ako ho (ne)poznáte	8
Regionálne osobnosti – Ema Dutková	11
Z pera našich čitateľov	14
Knižné novinky	15
Knihovnícke všeličo	17
Čitateľ – tvor zložitý?!	18
Rozprávkové knižnice z rôznych kútov sveta	19
Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia	20
Keď miluješ knihy...	21
Logická hra	22

Knižnica pre všetkých

Koronavírus zasiahol do našich životov a zmenil čiastočne aj fungovanie Podduklianskej knižnice. Čitatelia si môžu prísť požičať knihy a ostatné dokumenty, ale musia dodržiavať určité podmienky, ktoré vyplývajú z nariadení vlády SR. Rovnako, ako iné knižnice na Slovensku, aj my, popri online podujatiach uskutočňujeme už aj klasické podujatia so žiakmi ZŠ a študentmi stredných škôl v meste. Na facebooku ponúkame rôzne kvízy, tvorivé dielne, informácie o regionálnych osobnostiach, o významných výročiach a udalostiach doma i vo svete, ponúkame ukážky z nových kníh, upútavky na významné udalosti, osobnosti vo svete i doma.

Tu je niekoľko ukážok podujatí, ktoré Podduklianska knižnica realizovala v období

apríl – jún 2021

MOJE MESTO SVIDNÍK – súťažný test na facebooku, ktorý pripravilo oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry a ktorý obsahoval otázky z rôznych oblastí historického, kultúrneho a spoločenského života mesta Svidník. V treťom teste záujemcovia sa mohli popasovať

s odpoveďami na také otázky, ako napr. aká najstaršia chránená prírodná rezervácia sa nachádza v okolí Svidníka, v ktorom roku bola sprístupnená prvá etapa výstavby pešej zóna, kedy bola zavedená elektrina vo Svidníku, ktorý československý prezident navštívil v apríli 1945 mesto Svidník a Dukliansky priesmyk, v ktorej obci sa v 18. st. nachádzala skláraň. Vo štvrtom teste boli otázky týkajúce sa výstavby pomníčka – makety duklianskeho pamätníka v areáli Gymnázia DH, kedy sa začalo s výstavbou amfiteátra vo Svidníku, kedy bola vynovená plastika pod názvom Tanečnice na priečelí obchodného domu Profit, v ktorom roku po prvýkrát koncertoval Karel Gott vo Svidníku a mnohé ďalšie. Tretí test bol zverejnený 14.4.2021 a štvrtý 14.6.2021.

ŽILI MEDZI NAMI ... – FRANTIŠEK GIBALA – online prezentácia - cyklus o významných

regionálnych osobnostiach. V tejto prezentácii sme predstavili akademického sochára Františka Gibalu, slovenského sochára s ťažiskovým pôsobením na východe Slovenska, ktorý sa narodil v Krajnej Poľane v okrese Svidník. Používal aj umelecké meno Fraňo Gibala.

14. apríla 2021 sa uskutočnila online beseda so spisovateľkou Gabrielou Futovou, ktorú sme pripravili pre žiakov štvrtých ročníkov základných škôl vo Svidníku. Podujatie moderoval Mgr. Kamil Beňko, riaditeľ PK.

10. mája 2021 – Knižné domino. Domino je logická hra vhodná pre všetky vekové kategórie. Hra rozvíja logické myslenie a dokonca môže pomôcť najmladším hráčom naučiť sa základné matematické operácie hravou formou. V knižnici sa stretli deti ŠKD, Ul. Karpatská, kde si zahrli knižné domino. Pri tejto hre zažili aj veľa príjemných a zábavných chvíľ.

17. júna 2021 – Nehaňte ľud môj – Andrej Sládkovič – zážitkové vyučovanie pre študentov Strednej zdravotníckej školy milosrdného Samaritána formou prezentácie a premietnutím

dokumentu o živote a tvorbe tohto slovenského evanjelického kňaza, básnika, kritika, publicistu a prekladateľa, autora slávnej ľúbostnej básne Marína.

Nadežda Mičáková

Vyhodnotenie výtvarnej súťaže

Kde bolo, tam bolo..

Podduklianska knižnica vo Svidníku v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja vyhlásila v novembri predošlého roku 2. ročník detskej výtvarnej súťaže Kde bolo, tam bolo..., ktorá bola určená pre žiakov 1. a 2. stupňa ZŠ okresov Svidník a Stropkov. Uzávierka súťaže bola v tomto roku predĺžená do 30. 4. 2021 z dôvodov nepriaznivej situácie spojenej s pandémiou.

Úlohou súťažiacich bolo výtvarne spracovať svojho obľúbeného knižného hrdinu formou ľubovoľnej výtvarnej techniky, vrátane možnosti zhotovenia priestorových prác. Do súťaže sa

zapojilo 12 základných škôl z okresov Svidník a Stropkov s počtom prác 76. Odborná porota, ktorej predsedníčkou bola PaedDr. Renáta Magdziaková a jej členovia Mgr. Veronika Uysalan, Bc. Ľudmila Priputníková a Nadežda Mičáková vybrali v jednotlivých kategóriách víťazné práce. Zo všetkých nádherných diel sme pripravili výstavu, ktorá bola sprístupnená v našej knižnici do 30. júna 2021. Víťazné práce budú dekorovať priestory detského a mládežníckeho oddelenia knižnice po celý rok. Ďakujeme všetkým žiakom, ktorí sa do súťaže zapojili, ale aj ich pedagógom, koordinátorkam ŠKD a rodičom, ktorí deti podporovali v ich kreatívnej tvorivosti.

Výhercovia:

Výtvarné práce - kategória 1. stupeň ZŠ

- 1.miesto: Lukáš Očipka, ZŠ Karpatská Svidník
- 2.miesto: Matej Sivák, ŠKD Ladomirová
- 3.miesto: Nela Cinová, René Cina, Michal Cina, ŠKD Ladomirová
4. miesto: Sofia Šangriková, CZŠ sv. Juraja Svidník
5. miesto: Oliver Hlavatý, ZŠ Kalnište

Čestné uznanie získali: žiaci zo ZŠ Breznica: S. Tokárová, R. Mikluš, L. Melníková, M. Patlevičová, D. Bujdošová; P. Štachura – ZŠ Kalnište; M. Lukáč, L. Rodáková a L. Krzeminská – ŠKD Spojená škola Svidník; M. Farkašová – ZŠ Karpatská Svidník

Výtvarné práce - kategória 2. stupeň ZŠ

- 1.miesto: Emma Michalková, Spojená ZŠ Svidník
 - 2.miesto: Natália Ferencová, ZŠ Cernina
 3. miesto: Alexandra Petrašková, ZŠ Cernina
 - 4.miesto: Michaela Siváková, Kevin Varecha, ZŠ Nižný Mirošov
 5. miesto: Kristína Grundzová, ZŠ Nižný Mirošov, Michaela Karalová, CZŠ sv. Juraja Svidník
- Čestné uznanie získali:** R. Miko – ZŠ Nižný Mirošov; D. Imrich – Spojená ZŠ Giraltovce

Priestorové práce – kategória jednotlivci 1. stupeň ZŠ

1. miesto: Jakub Jamroškovič, ZŠ Okružle
2. miesto: Matias Madej, ZŠ Okružle
3. miesto: Andreas Barna, ZŠ Cernina
4. miesto: Zdenka Štefaníková, ZŠ Okružle
5. miesto: Samuel Kmec, ZŠ Okružle

Čestné uznanie získali : žiaci zo ZŠ Okružle: L. Vandová, L. Kontúrová, V. Strenková

Priestorové práce – kategória jednotlivci 2. stupeň ZŠ

- 1.miesto: Pavol Sušinka, ZŠ Okružle
- 2.miesto: Eva Halčíková, CZŠ sv. Juraja
- 3.miesto: Patrik Jamroškovič, ZŠ Okružle

Priestorové práce – kolektívne 1. stupeň

1. miesto: žiaci 4. roč. ZŠ Ladomirová; žiaci 2. roč. ZŠ Ladomirová
2. miesto: žiaci 4. A CZŠ sv. Juraja Svidník; žiaci 1. a 3. roč. ZŠ Ladomirová
3. miesto: žiaci 3. A CZŠ sv. Juraja; žiaci 1. A CZŠ sv. Juraja Svidník

Čestné uznanie získali: Nikolas Barna, Jakub Jenča – ŠKD Cernina

Priestorové práce – kolektívne 2. stupeň

- 1.miesto: G. Kuzmiak, T. Kuzmiak, K. Sochovičová, Z. Bačová, CZŠ sv. Juraja Svidník

Srdečne blahoželáme!

L. Priputníková

LETO S KNIHOU

Po tohtoročnej mimoriadne chladnej jari v znamení studeného a vlhkého počasia sme sa nakoniec dočkali vytúženého leta, ktoré sa začalo mimoriadne teplými a slnečnými dňami

a ktoré sme v Podduklianskej knižnici využili na usporiadanie nášho tradičného knižničného podujatia, ktoré organizujeme už od roku 2009. Aj keď toto podujatie počas predchádzajúcich rokov prešlo niekoľkými drobnými úpravami, či už išlo o zmeny názvov podľa ročných období: Leto s knihou, Jeseň s knihou, alebo miestom konania: v knižnici, na pešej zóne, v Dome kultúry či pri jednotlivých základných školách, no vždy sme mali a máme na zreteli náš hlavný cieľ, a to propagovať naše knižnično-informačné služby, ktorými

chceme osloviť nielen našich čitateľov ale aj ostatných obyvateľov nášho mesta a okolia a presvedčiť ich o hodnotách, ktoré knižnica prostredníctvom svojich služieb prináša. Od kedy sa v marci 2020 po prvýkrát na Slovensku objavil koronavírus, prehodnotili sme toto

naše podujatie a rozhodli sa pozmeniť náš program oproti minulým rokom, keď sme podujatia organizovali väčšinou na pešej zóne. Od minulého roku podujatie organizujeme pre žiakov najnižších ročníkov základných škôl, u ktorých zábavnými formami práce s knihou chceme podporiť dobrý a trvalý vzťah ku knihe, k čítaniu a poznávaniu niečoho nového a zaujímavého. Tohtoročné Leto s knihou sme zahájili na terase ZŠ, Ul. Karpatská a to 22. júna 2021. 23. júna sme privítali školákov ZŠ, Ul. 8. mája, v priestoroch našej letnej čítárne

a v ďalších dňoch sme pokračovali v priestoroch príjemných exteriérových terás, parkov a záhrad ostatných ZŠ, a to Spojenej školy - Základnej školy, Cirkevnej základnej školy sv. Juraja a ZŠ, Ul. Komenského. A čo všetko sa dialo v Lete s knihou? Tak napríklad, svoju

zručnosť si deti mohli vyskúšať v tvorivej dielni Čarujeme rukami, kde sa naučili ako si môžu vyrobiť záložku do knihy, či už v tvare mačičky, žabky, myšky, zajačika, ale aj iných zvieratiek. Veríme, že výroba takejto záložky podporí čítanie o to viac, že je vyrobená vlastnoručne. Kto má rád hádanky a nemal problém potrápiť si svoje mozgové bunky, ten si prišiel tiež na svoje, a to v obľúbenej hádankárskej súťaži Hádankovo. Priaznivci rozprávok sa potešili klasickým rozprávkam, ktoré im prečítali tety knihovníčky pri stanovišti pod názvom Kto rád

číta, nikdy nie je sám, ale tiež sa dozvedeli

veľa zaujímavých vecí z knihy Povedz mi ako?, ktorá prináša odpovede na otázky o svete, ktorý nás obklopuje, a to na témy ľudské telo, kultúra, každodenný život, zvieratká a príroda. Koľko centimetrov prejde slimák za minútu, koľko nôh má mravec, čo má klokan vo svojom vaku, ako vyzerá ježko, kde žije tučniak, aké vtáčiky žijú na Slovensku a ešte mnoho iných vecí sa deti dozvedeli pri stanovišti Zaujímavosti zo sveta zvierat. Keďže medzi obľúbené atrakcie pre deti, v poslednej dobe, patrí aj maľovanie na tvár, preto sme aj my siahli po tejto atrakcii a deťom spestrili tento deň maľovaním dúhy, knihy, srdiečka,

slniečka, ale aj mačičky na ich ruky a tváre. Aj regiónu bolo venované jedno stanovište Malý Svidníčan, kde deti mohli zistiť, aké vedomosti majú o svojom meste, ale aj okolí, aké zvieratká žijú v našich lesoch, aké pamiatky si môžu pozrieť, aké ulice sa nachádzajú v meste a tiež aké rusínske slová poznajú alebo počuli. Deti sa tešili aj na prehliadku bibliobusu, ktorý niektoré videli po prvýkrát a o ktorom sa dozvedeli, komu slúži, prečo je žltý, ako sú v ňom poukladané knihy, ako sa v nich orientovať, ale aj ako sa má s knihami

zaobchádzať.

A tak skončilo naše päťdňové podujatie, ktoré veríme, že sa deťom páčilo a už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutia s nimi.

Nadežda Mičáková

Nové knihy v knižnici

V procese rozvoja znalostnej a informačnej spoločnosti majú svoje nezastupiteľné miesto knižnice. Ich fondy majú aj v dnešnom období informatizácie, moderných informačných technológií a počítačov svoje opodstatnenie a význam. Sú súčasťou ľudského života už od dávnych čias, sú zdrojom poznatkov, informácií a vzdelávania.

Aj v roku 2020 sme pokračovali v nastúpenom trende a s projektom Nové knihy v knižnici sme sa uchádzali o finančnú podporu **Fondu na podporu umenia**, s cieľom získať finančné prostriedky na nákup knižného fondu a tak zvýšiť celkovú ponuku knižničných titulov pre návštevníkov Podduklianskej knižnice vo Svidníku. Vďaka získanej dotácii 12 000.- € sa

nám podarilo rozšíriť knižný fond o desiatky nových titulov kníh. Vyberali sme naozaj pre každého, pre deti i dospelých, naprieč všetkými žánrami. Medzi novo zakúpenými titulmi sa nachádzajú historické romány, detektívky, fantasy knihy, ženské romány zo súčasnosti, ale aj romány biografické. Na deti okrem pekných, bohato ilustrovaných kníh čakajú aj náučné knihy, encyklopédie, knihy z rôznych vedných odborov prispôbené detskému čitateľovi. Pre dospelých používateľov a študentov stredných a vysokých škôl sme zabezpečili knižný fond

z oblasti sociológie, psychológie, pedagogiky, ekonomiky, medicíny, manažmentu, rôzne encyklopédie, slovníky, knihy populárno-náučné i všeobecného zamerania. Tento fond posluží pri ich ďalšom vzdelávaní a rozširovaní vedomosti, ako aj pri využití voľného času. Keďže finančné prostriedky na nákup kníh z FPU za rok 2020 sme dostali koncom roka 2020 celý nákup sme uskutočnili v prvom polroku 2021.

Do fondu knižnice bolo zakúpených a spracovaných 852 titulov kníh, t.j. 1 106 exemplárov v hodnote 12 000.- €.

Knihy sme kupovali z rôznych vydavateľstiev, prostredníctvom internetových portálov a obchodných zástupcov, ktorí nám poskytli výhodné zľavy. Snažili sme sa nakupovať hospodárne, aby sme mohli doplniť knižný fond o čo najväčší počet exemplárov. Každá zakúpená publikácia bola opatrená odtlačkom pečiatky s logom FPU a textom „zakúpenie publikácie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.“ Minimálne 20% pridelenej podpory sme využili na nákup kníh vydaných s podporou FPU. O zakúpených knihách z dotácie čitateľskú verejnosť informujeme a zároveň tieto publikácie propagujeme na výstavkách kníh v priestoroch stacionárnej knižnice a v bibliobuse, kde si používatelia knižnice môžu vybrať z tejto ponuky nových kníh, ale aj prostredníctvom plagátov a informácií v okresných novinách a v časopise Podduklianský knihovník, ktorý vydáva Podduklianska knižnica a zverejňuje na webovej stránke knižnice www.podduklianskakniznica.ska a na facebooku.

Aj touto cestou sa chceme poďakovať **FONDU NA PODPORU UMENIA**, ktorý prispel k obohateniu a k zatraktívneniu nášho knižničného fondu.

Nadežda Mičáková

Oddelenie ako ho (ne)poznáte

V tejto rubrike oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry, postupne predstavuje rozličné typy regionálnych dokumentov s ich stručnou charakteristikou a využiteľnosťou pre každého, kto chce hlbšie poznať nádherný poddukliansky región, jeho históriu a súčasnosť, jeho malebné zákutia, ktoré sa snúbia s pohostinnosťou a láskavosťou ľudí v tomto regióne. Veríme, že si ctený čitateľ nájde cestu do knižnice a načerpá a prehĺbi si svoje vedomosti o tomto regióne aj prostredníctvom uvedeného knižničného fondu.

ŠTUDENSKÉ VYSOKOŠKOLSKÉ PRÁCE

Bakalárske a diplomové práce

V tomto čísle dokončíme informácie o bakalárskych prácach, ktoré sa nachádzajú v oddelení bibliografie a regionálnej literatúry Podduklianskej knižnice (ďalej PK) vo Svidníku. **Využitie informačných technológií v knižničných službách** je názov bakalárskej práce z roku 2009, ktorú sme získali od študenta Prešovskej univerzity v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied. Práca je orientovaná na problematiku inovácie knižničných služieb s podporou informačných a komunikačných technológií. Hlavná časť je zameraná na nové trendy vo využívaní knižnično-informačných služieb. Súčasťou práce je dotazník a bohatý zoznam bibliografických odkazov. V roku 2012 sme do oddelenia získali bakalársku prácu pod názvom **Činnosť Kruhu priateľov hudby (KPH) na Slovensku ako významný kultúrno-osvetový fenomén**. Autorkou práce bola študentka Katolíckej univerzity, Pedagogická fakulta v Ružomberku. Bakalárska práca je sondou do kultúrneho života s aspektom na vznik Kruhu priateľov hudby, na ich vývoj a na dopad na mladú generáciu uvedeného kultúrno-osvetového fenoménu v období od vzniku Československa do rozdelenia štátu Slovenskej republiky. V bakalárskej práci je uvedený aj vývoj Kruhu priateľov hudby vo Svidníku, v rámci ktorého sa vo Svidníku od roku 1976 organizovali koncerty vážnej hudby Svidnícka hudobná jar, Svidnícka hudobná jeseň. Súčasťou práce okrem použitej literatúry je aj bibliografia pod názvom Svidnícka hudobná jar. Svidnícka hudobná jeseň, ktorú autorke poskytla Podduklianska knižnica vo Svidníku. Pravoslávna cirkev a jej architektúra na Slovensku je témou bakalárskej práce **Vývoj pravoslávnej architektúry na Slovensku v 20. storočí**, ktorú sme získali od študentky Trnavskej univerzity, Filozofická fakulta v Trnave. Rozoberá architektonické prvky exteriérov a interiérov pravoslávnych chrámov so zameraním na ikonostas a ikony na severovýchodnom Slovensku, osobitne vo Svidníku a v Lodomirovej. Popri zozname použitej literatúry obsahuje aj obrazovú prílohu chrámov. Karpatsko-dukliansku operáciu, jednu z najväčších bitiek v druhej svetovej vojne, ktorá je výrazne spätá s okresom Svidník, spracoval v roku 2015 študent Univerzity Komenského v Bratislave pod názvom **Karpatsko-duklianska operácia s dôrazom na okres Svidník**. Autor opísal danú operáciu pomocou odbornej

literatúry, vzácné sú spomienky vojakov bojujúcich v tejto operácii a tiež boje v Údolí smrti. Aj táto práca obsahuje zoznam použitých prameňov a literatúru ako aj bibliografické odkazy na zápisy rozhovorov a výpovedí priamych účastníkov týchto bojov z radov vojakov a civilistov. Bakalársku prácu **Analyza podnikateľského prostredia Slovenskej republiky z pohľadu rozvoja cestovného ruchu** napísala a obhájila v roku 2017 študentka zo Svidníka, ktorá študovala na Prešovskej univerzite, Fakulta manažmentu v Prešove. V práci uvádza teoretické východiská podnikateľského prostredia a cestovného ruchu, zahŕňa analýzu podnikateľského prostredia na Slovensku všeobecne a vývoj podnikateľského prostredia z pohľadu cestovného ruchu na Slovensku. Ako je to s cestovným ruchom v okrese Svidník bola téma bakalárskej práce **Analyza príčin úpadku cestovného ruchu v okrese Svidník po roku 1989** a možnosti jeho súčasného rozvoja, ktorú v roku 2018 spracovala a obhájila študentka Prešovskej univerzity, Fakulta manažmentu v Prešove. Súčasťou práce popri použitej literatúre je aj príloha mapy drevených kostolíkov v okrese Svidník a fotografie pamiatok v okrese. Ďalšie riadky tohto článku budú patriť **diplomovým prácam** v regionálnom knižničnom fonde oddelenia. Wikipédia charakterizuje **diplomovú prácu** alebo hovorovo **diplomovku** alebo v slangu **diplomka ako záverečnú prácu spravidla druhého stupňa vysokoškolského štúdia. Predstavuje rozsiahlejšiu odbornú prácu (štúdiu), ktorej vypracovanie a obhajoba je pre študenta (diplomanta) jednou z podmienok získania akademického titulu.**

Aj diplomové práce sme získali od študentov, ktorí využili pri ich písaní regionálny knižničný fond, ktorý sa nachádza v našej knižnici. Predovšetkým sú to práce s regionálnou tematikou, a preto sú vzácnym dokumentačno-informačným prameňom poznatkov o regióne Svidník. Aj pri týchto typoch dokumentov predstavíme názvy a témy prác, neuvádzame mená ich autorov. Je potrebné dodať, že regionálny aspekt uvedených diplomových prác je autorský, teda autor pochádza z nášho regiónu a tematický, práca je napísaná o regióne z rozličných oblastí jeho vývoja a rozvoja.

Oddelenie bibliografie do regionálneho fondu získalo diplomovú prácu z roku 1999 pod názvom **Úspešnosť žiakov športových tried vo východoslovenskom regióne**. Je zameraná na športovú prípravu a výkonnosť detí a mládeže, na športovú výchovu, športové triedy, na športové talenty a športovú prípravu so zameraním na atletiku. Diplomová práca je inšpiráciou nielen pre študentov, ale aj pre učiteľov telesnej výchovy, ktorí sa venujú športovej príprave talentovaných žiakov a mládeže. Súčasťou práce je dotazník realizovaný na niekoľkých základných školách so športovými triedami vo východoslovenskom regióne a bohatý zoznam bibliografických odkazov.

V roku **2009** navštevovala oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry študentka z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, aby napísala diplomovú prácu na tému **Kultúrne dedičstvo ako kultúrny kapitál lokality. (Pamätník Dukla)**. V práci rozoberá špecifické faktory regiónu Horný Šariš a Pamätník 1. čs. armádneho zboru na Duklianskom priesmyku v minulosti a dnes ako aj Pamätník Sovietskej (Červenej) armády vo Svidníku. Prílohou práce je prieskum, fotografie a použitá literatúra.

V roku **2009** sme získali ďalšiu diplomovú prácu pod názvom **Juraj Lažo a československí Rusíni**. Juraj Lažo (1867-1929) patrí medzi popredné osobnosti vtedajšieho Vyšného Svidníka, bol senátorom prvého Národného zhromaždenia Československej republiky, obhajcom práv Rusínov. Je čestným občanom mesta Svidník, vo Svidníku má pamätnú tabuľu. Pri príležitosti 150. výročia jeho narodenia bola vydaná monografia *Od pluhu do senátorského kresla...* Autorka v diplomovej práci zachytáva ťažký život Rusínov po prvej svetovej vojne a ich boj za národnostné, jazykové a kultúrne práva, za ktoré bojoval a ktoré obhajoval aj Juraj Lažo. Aj táto práca má bohatý zoznam použitej literatúry. Inšpiratívnu je diplomová práca s tematikou manažmentu regionálnych špecialít okresu Svidník, ktorú

napísal a obhájil v roku **2013** študent Prešovskej univerzity, Fakulta manažmentu v Prešove pod názvom **Manažment regionálnych špecialít okresu Svidník**. Práca obsahuje analýzu regionálnych špecialít okresu od výrobkov a služieb až po ich využiteľnosť a určuje prioritu manažmentu okresu z hľadiska jeho ďalšieho rozvoja. Jej súčasťou je dotazník a bohatý zoznam bibliografických odkazov. Diplomovú prácu pod názvom **Mies van der Rohe: Vila Tugendhat, Pavilón v Barcelone a Farnsworth House** sme získali v roku **2016**, aj keď tematicky nesúvisí s regiónom, jej autorkou je študentka zo Svidníka. Diplomová práca sa zaoberá charakteristikami a porovnávaním troch významných stavieb nemeckého architekta Ludwiga Miesa van der Rohe. Obsahuje podrobný zoznam použitej literatúry, obrazovú prílohu s popismi troch stavieb uvedeného architekta.

Nevšednú diplomovú prácu napísal a obhájil v roku **2017** študent Univerzity Komenského, Filozofická fakulta v Bratislave, pod názvom **Každodenný život obyvateľov okresu Svidník v rokoch 1944-1945**. Každodennosť obyvateľstva počas vojnových rokov 1944 a 1945 doposiaľ nebola spracovaná. Práca predstavuje ucelený obraz o tom, ako prežívalo vojnové roky civilné obyvateľstvo v podduklianskom kraji, v okrese Svidník. Oceniteľným zdrojom informácií sú spomienky žijúcich pamätníkov a ľudí, ktorí svoje detstvo prežili v tomto kraji. Práca obsahuje fotografické prílohy a obsiahly zoznam použitej literatúry.

V roku **2019** sme do regionálneho knižničného fondu získali diplomovú prácu pod názvom **Turizmus ako nástroj regionálneho rozvoja v oblasti pod Duklou** od absolventky štúdia na Prešovskej univerzite, Fakulta manažmentu v Prešove. Práca obsahuje analýzu potenciálu mesta Svidník a pridruženého subregiónu pod Duklou s dôrazom na rozvoj turizmu s využitím kultúrno-historických a prírodných predpokladov. V práci je aj analýza turistických atraktivít, podujatí a pamiatok v regióne. Súčasťou práce je výskum a dotazník týkajúci sa cestovného ruchu v podduklianskom regióne.

Všetky študentské vysokoškolské práce, ktoré sme získali do regionálneho knižničného fondu, sú pre knižnicu vzácné, sú rôznorodé z hľadiska regionálnej tematiky, jej spracovania a bibliografických odkazov. Z hľadiska regionalistiky prinášajú aj nové poznatky, a preto sú v danom odbore prínosom. V Podduklianskej knižnici sa vysokoškolské študentské práce domov nepožičiavajú.

Pokračovanie v ďalšom čísle

Emília Kudlová

Regionálne osobnosti

Každý kraj, mesto, či obec má osobnosti, ktoré sa v historickom vývoji spoločnosti, ale aj v súčasnosti zaslúžili o rozvoj určitej oblasti spoločenského života a svojím menom sa preslávili nielen doma, ale aj za hranicami svojej vlasti. Hovoríme im REGIONÁLNE OSOBNOSTI. Poznať takéto osobnosti svojho regiónu patrí ku všeobecnej vzdelanosti a hrdosti každého občana. Je treba chrániť ich kultúrne a duchovné dedičstvo pre terajšie i budúce generácie ako nevyčerpatelnú studnicu vedomostí, kultúry, zručnosti a vzdelanosti nášho ľudu v kraji pod Duklou. A práve toto je cieľom uvedenej rubriky, v ktorej predstavujeme osobnosti z regiónu Svidník z rozličných oblastí spoločenského života.

Ema Dutková 1918-2007

Niekoľkým generáciám obyvateľov Svidníka a okolia je meno učiteľky hudby, Emy Dutkovej, veľmi známe, najmä v spojitosti s Ľudovou školou umenia, teraz Základnou umeleckou školou, vo Svidníku, na ktorej vychovala niekoľko desiatok hudobne nadaných detí láske k hudbe a k hre na klavíri. Hudobný odbor patril na tejto škole k najpočetnejším odborom. Po Novembri 1989 bola známa aj ako rehoľná sestra Rádu sv. Bazila Veľkého, jej zásluhou vznikol vo Svidníku noviciát sestier baziliánok, v ktorom Ema Dutková bola osem rokov vychovávateľkou novíciek.

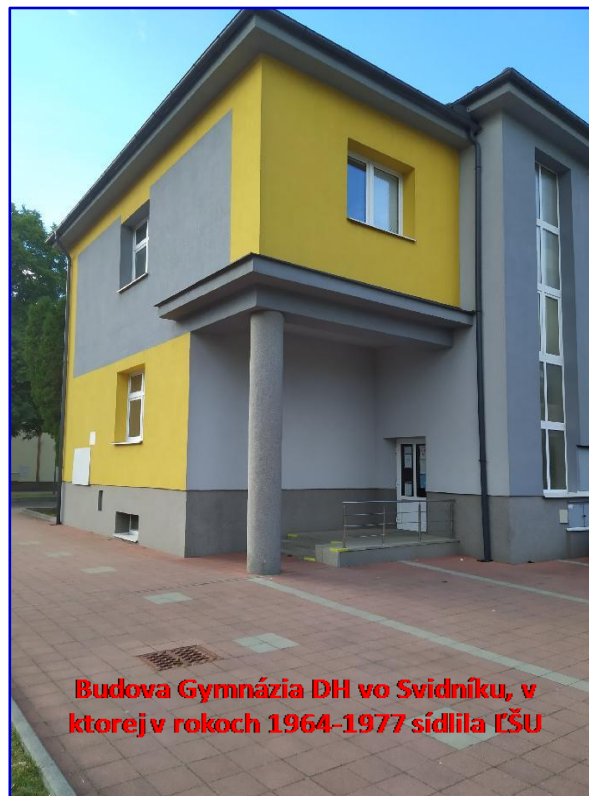

Narodila sa 1. júna 1918 v Užhorode. Vyrastala v obci Nevyc'ke, na Zakarpatsku, kde jej otec, Michal Dutko, bol gréckokatolíckym kňazom a zároveň bol profesorom matematiky a fyziky na Gréckokatolíckom pevco - učiteľskom seminári. Jej matka bola sestrou gréckokatolíckeho kňaza Mons. Augustína Vološina, prezidentka Karpatskej Ukrajiny. Pochádzala z piatich súrodencov. Už od desiatich rokov získava Ema základné vedomosti z hudobnej nauky a hry na klavír. Najprv to bola súkromná forma vyučovania, neskôr u profesora Pavlyka a profesorky Sofie Dnistrijans'kej v meste Užhorod. Základnú školu skončila v roku 1929 v obci Nevyc'ke. V štúdiu pokračovala v Užhorode na Gréckokatolíckej dievčenskej meštianskej škole a na Gréckokatolíckom učiteľskom seminári, ktorý ukončila v roku 1937 maturitnou skúškou.

Hneď po skončení školy vstúpila do ženského baziliánskeho kláštora (monastiera) Rádu sv. Bazila Veľkého, ale nepriaznivé podmienky jej nedovolili dokončiť noviciát, napriek tomu zložila večné sľuby rádu baziliánok v r. 1939 v meste Chust. Neskôr sa rodina Dutkových presťahovala do Prahy. Ema Dutková ďalej pokračuje v štúdiu, externou

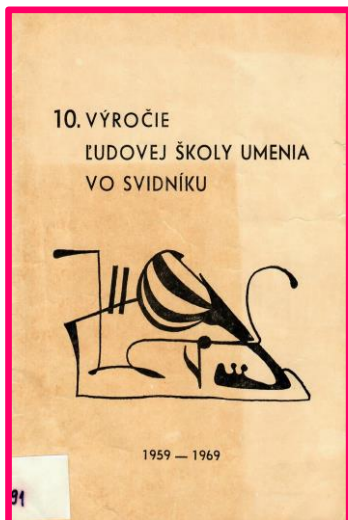
formou si dopĺňa štúdium na Ukrajinskom reálnom gymnázium v Modřanoch (1941), ktoré rovnako ukončila maturitnou skúškou. V štúdiu pokračovala na Ukrajinskej voľnej univerzite v Prahe. Súčasne pokračovala v štúdiu v hre na klavír u profesorky Sofie Dnistrianskej v Prahe. V r. 1944 získava diplom v odbore *pedagóg vyučovania v hre na klavír*. Po skončení druhej svetovej vojny a oslobodení pokračuje v štúdiu na Karlovej univerzite, Filozofická fakulta, v Prahe, ktorú úspešne skončila v roku 1950. V r. 1953 získava titul PhDr. (špecializácia – slovanská a maďarská filológia). Záverečnou skúškou v hre na klavír stala sa učiteľkou – špecialistkou v tomto hudobnom odbore. Po zatknutí jej príbuzného, gréckokatolíckeho kňaza Mons. Augustína Vološina, Ema Dutková dlhší čas nemohla učiť. Na základe pozvania Ústredného výboru Kultúrneho zväzu ukrajinských pracujúcich v Prešove pôsobila ako korepetítorka – pianistka v Ukrajinskom ľudovom súbore piesní a tancov v Medzilaborciach (súbor bol predchodcom Podduklianskeho ukrajinského ľudového súboru v Prešove). Po reorganizácii súboru Ema Dutková sa vracia opäť do Prahy. V r. 1955 bola 16 mesiacov väznená, po návrate z väzenia istý čas bola nezamestnaná, neskôr v Prahe pracovala ako prekladateľka z maďarského jazyka, ako turistická sprievodkyňa pri Ministerstve kultúry, ako predavačka obuvi. V roku 1963 sa presťahovala na Slovensko, do mesta Dolný Kubín, kde pracovala ako učiteľka v tamojšej ĽŠU. V roku 1964 prichádza do Svidníka, kde prežila značnú časť svojho života. Vo Svidníku žila a pracovala do roku 1993, teda skoro 30 rokov. Od roku 1964 pracovala ako učiteľka Ľudovej školy umenia vo Svidníku, v rokoch 1966-1979 bola riaditeľkou tejto školy až do odchodu do dôchodku. ĽŠU vtedy sídlila v priestoroch Strednej všeobecnovzdelávacej školy (terajšie gymnázium). Za svoju záslužnú prácu vo Svidníku získala viaceré vyznamenania, napr. Čestné uznanie pri príležitosti 10. výročia založenia školy, ktoré jej udelil Okresný národný výbor vo Svidníku, Čestné uznanie za vynikajúce výsledky vo výchovno-vzdelávacom procese, ktoré jej udelil Okresný národný výbor, odbor osvetu, vo Svidníku a ďalšie. Niekoľko jej žiakov pokračovalo v štúdiu na Konzervatóriu v Košiciach. Pri príležitosti 10. výročia ĽŠU vo Svidníku Ema Dutková zostavila a vydala v r. 1969 brožúrku pod názvom **Desiate (10.) výročie Ľudovej školy umenia vo Svidníku 1959-1969**. Je potrebné spomenúť, že v roku 1968 sa Ema Dutková aktívne zapojila do procesu za obnovu gréckokatolíckej cirkvi. Večné sľuby Rádu sv. Bazila Veľkého zložila v roku 1973 v Bardejove, kde prijala nové meno **sestra Volodymyra** (Vladimíra). V roku 1979 odchádza do dôchodku, avšak ešte plných desať rokov vo Svidníku externe a súkromne učila deti hre na klavír. Na Strednej všeobecnovzdelávacej škole učila externe latinčinu. Je potrebné dodať, že vo Svidníku v rokoch 1972-1974 si postavila dom, v ktorom sa uskutočňovali duchovné stretnutia gréckokatolíckych kňazov a veriacich.

Po Nežnej revolúcii v roku 1989 Ema Dutková svoj život zasvätila rehoľnému životu. V roku 1990 v jej dome bol zriadený gréckokatolícky noviciát baziliánok Rádu sv. Bazila

Budova Gymnázia DH vo Svidníku, v ktorej v rokoch 1964-1977 sídlila ĽŠU

Veľkého, v ktorom sa pripravovali novicky na svoj mníšsky život. Ema Dutková pôsobila v noviciáte ako ich vychovávateľka. K duchovnému životu bola v dome zriadená kaplnka.

Ostatné roky života, počnúc rokom 1993, prežila ako rehoľníčka - sestra Volodymyra (Vladimíra), v kláštore (monastieri) Rádu sv. Bazila Veľkého v Prešove. V monastieri spolu s rehoľnou sestrou Nikolajou, (občianskym menom Oľga Mydlíková, ktorá dlhé roky pôsobila ako lekárka v nemocnici vo Svidníku, pozn. autorky článku) spracovala rukopis pod názvom **Istorija našoji provinciji** (História našej provincie).

Ema Dutková medzi obyvateľmi Svidníka bola uznávaná a obľúbená. Vo Svidníku zanechala kus poctivej pedagogickej práce v oblasti výchovy a vzdelávanie detí a mládeže, mala značný podiel aj na raste duchovného života v meste a okolí. Zomrela 25.9.2007 v Prešove.

Emília Kudlová

Použitá literatúra:

Babotová, Ľubica: Sestra Volodymyra [Sestra Vladimíra] / L. Babota.- In: Nove žyttja.- Roč. 57, č. 41-42 (2007), s. 5.

Dutková, Ema: Desiate (10.) výročie Ľudovej školy umenia vo Svidníku 1959-1969 / Zostavila: Ema Dutková.- 1. vyd.- Svidník : Okresné pedagogické stredisko, [1959].- 16 s.

Januchová, Daniela: Učiteľka muzyky [Učiteľka hudby] / Dana Januch.- In: Družno vpered.- Roč. 37, č. 7 (1988).- Príloha: Škola i žyttja.- Roč. 25, č. 7 (1988), s. 3.

Redakcia novín Nove žyttja: Žyttja viddane cerkvi i narodu [Život zasvätený cirkvi a národu] /za rozmovu djakuje redakcija.- In: Nove žyttja.- Roč. 53, č. 51-52 (2003), s. 8.

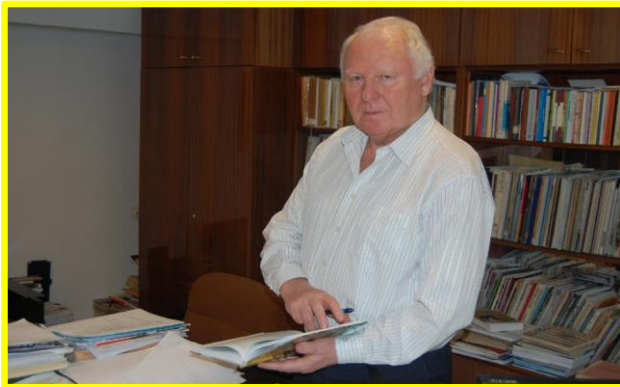
Z pera našich čitateľov

Napísali ste nám...

Miroslav Sopoliga – akademik

Tlačová agentúra Národnej akadémie vied Ukrajiny uverejnila správu o tom, že 26. mája 2021 sa uskutočnilo zasadnutie Plenárnej schôdze Národnej akadémie vied Ukrajiny, na ktorom boli zvolení riadni členovia (akademici) a členovia – korešpondenti. Medzi zvolenými akademikmi je aj Dr.h.c., Miroslav Sopoliga, DrSc., etnológ a múzejník, kultúrny predstaviteľ ukrajinskej národnostnej menšiny na Slovensku.

Miroslav Sopoliga odpracoval v Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku 50 rokov, z toho 12

rokov ako zástupca riaditeľa a 30 rokov ako riaditeľ. Od roku 1967 jeho prioritnou úlohou sa stal výskum ľudového staviteľstva a bývania. Na základe rozsiahlej etnografickej, technickej a fotografickej dokumentácie pamiatok ľudovej architektúry v 226. lokalitách skúmaného regiónu v r. 1974 vypracoval ideový projekt komplexnej národopisnej expozície v prírode - skanzene pri Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku. Jeho zásluhou v súčasnosti v skanzene na ploche cca 11 ha sa nachádza 50 vzácných

pamiatok ľudového staviteľstva, taktiež svojou výskumno-zberateľskou činnosťou značne obohatil zbierkový fond múzea. M. Sopoliga sa zaslúžil aj o sprístupnenie umelecko-historickej expozície – Galérie Dezidera Millyho ako jednej z expozícií MUK vo Svidníku. Je tvorcom libreta, scenáristickej a realizačnej prípravy novej – hlavnej kultúrno-historickej expozície Múzea ukrajinskej kultúry. V rámci vedecko-výskumnej práce sa zameril na etnológiu, históriu a lingvistiku Ukrajincov na Slovensku, materiálnu ľudovú kultúru severovýchodného Slovenska a na problematiku múzeí v prírode.

Je autorom a spoluautorom 70 knižných publikácií, vyše 1000 vedeckých štúdií a odbornopopulárnych článkov. Jeho knižná biobibliografia (1967-2017) obsahuje 2460 pozícií. Aj v súčasnosti ako dôchodca publikuje a zúčastňuje sa na medzinárodných vedeckých konferenciách. Je členom domácich a zahraničných doktorandských, habilitačných a iných expertných komisií, špecializovaných vedeckých rád a pod. Jeho meno nájdeme v mnohých česko-slovenských a zahraničných encyklopédiách. Je laureátom mnohých prestížnych vyznamenaní a ocenení, medzi ktoré patrí aj najvyššie vyznamenanie v oblasti múzejníctva – cena Andreja Kmeťa – za vynikajúce výsledky v oblasti výskumu, dokumentácie a prezentácie histórie a kultúry ukrajinskej národnosti na Slovensku, ktorú mu v r. 2011 udelil minister kultúry SR Daniel Krajcer.

Miroslavovi Sopoligovi srdečne blahoželáme k zvoleniu za riadneho člena – akademika Národnej akadémie vied Ukrajiny a želáme veľa zdravia a úspechov v jeho ďalšej vedeckej práci.

Jozef Varchol

Knižné novinky

2021

Publikácie uverejnené v tomto čísle časopisu boli zakúpené do Podduklianskej knižnice vo Svidníku s finančnou podporou Fondu na podporu umenia

WOLF, Doris

Keď odchádza partner. Ako sa vyrovať s bolesťou z rozchodu a rozvodu. - Bratislava, NOXI 2021. - 229 s.

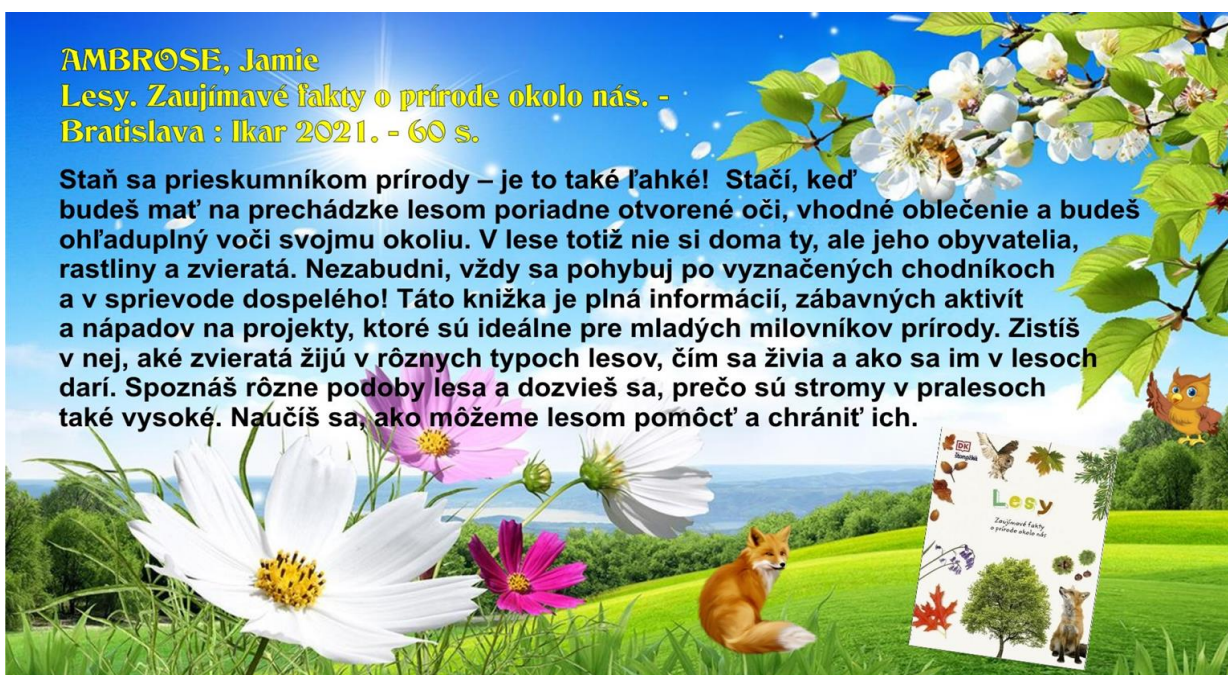

Vyrovať sa s rozchodom nie je ľahké. Rozvod dokonca terapeuti prirovnávajú k najtraumatickejšej skúsenosti v živote, porovnateľnej s úmrtím blízkeho človeka. Opustený človek čelí širokej škále bolestivých emócií, trpí pocitmi viny, smútku, pochybuje o sebe a zažíva dokonca aj telesnú bolesť. Budúcnosť vidí v čiernych farbách a má strach, obáva sa, že už nebude nikdy šťastný. Autorka Doris Wolf v knihe Keď odchádza partner ponúka pomoc pri prekonávaní tohto náročného obdobia. Opiera sa nielen o svoje dlhoročné terapeutické skúsenosti, ale hovorí aj o vlastnom bolestivom rozchode. Autenticky hodnotí svoje vtedajšie reakcie, ako aj reakcie opustených ľudí z jej profesionálnej praxe a je presvedčená, že správnym a láskavým prístupom k sebe sa dokážete zbaviť strachu zo samoty, opäť nájsť dôveru v ľudí, nebáť sa nových začiatkov a pripraviť sa na ďalšie partnerstvo.

AMBROSE, Jamie

Lesy. Zaujímavé fakty o prírode okolo nás. - Bratislava : Ikar 2021. - 60 s.

Staň sa prieskumníkom prírody – je to také ľahké! Stačí, keď budeš mať na prechádzke lesom poriadne otvorené oči, vhodné oblečenie a budeš ohľaduplný voči svojmu okoliu. V lese totiž nie si doma ty, ale jeho obyvatelia, rastliny a zvieratá. Nezabudni, vždy sa pohybuješ po vyznačených chodníkoch a v sprievode dospelého! Táto knižka je plná informácií, zábavných aktivít a nápadov na projekty, ktoré sú ideálne pre mladých milovníkov prírody. Zistíš v nej, aké zvieratá žijú v rôznych typoch lesov, čím sa živia a ako sa im v lesoch darí. Spoznáš rôzne podoby lesa a dozvieš sa, prečo sú stromy v pralesoch také vysoké. Naučíš sa, ako môžeme lesom pomôcť a chrániť ich.

TIELMANN, Christian
Kubko a požiarnici. - Bratislava : Verbarium
2021. - nestr.

Kubko je v plnom nasadení! Chlapček sa hrá v záhrade so svojou najlepšou kamarátkou Paulínkou na požiarnikov. Po chvíli sa však začne akcia. Mačka vylezie vysoko na strom a smetný kôš pohltí oheň, a to je už prípad pre naozajstných hasičov. Obaja kamaráti sa veľa dozvedia o bežnom dni požiarnikov a o správnom počínaní si v situáciách, pri ktorých ide o každú sekundu!

BALOGHOVÁ, Mary
Keď príde láska. - Bratislava : Slovenský spisovateľ 2021. - 291 s.

Sny Abigail Westcottovej sa rozplynuli, keď jej zomrel otec a vysvitlo, že jej rodičia neboli legálne zosobášení. Ale teraz, o šesť rokov neskôr, si vychutnáva nezávislosť, ktorú jej zabezpečuje postavenie bohatej slobodnej ženy. Dokonca je taká sebavedomá, že bez váhania vyhreší sluhu, čo sa v prítomnosti dám opovážil rúbať drevo do pol pása nahý. Ibaže ten muž nie je nijaký sluha. Je to podplukovník Gilbert Bennington, dôstojník, ktorý sprevádzal jej raneného brata Harryho domov po vojnách s Napoleonom. Gil prišiel do Hinsfordského sídla, aby svojmu priateľovi pomohol pri zotavovaní, a nepáči sa mu, keď sa k nemu správajú povýšene – najmä preto, lebo nemá urodzený pôvod. Aj keď spočiatku Gil a Abigail stelesňujú jeden pre druhého vlastnosti, ktorými najväčšmi opovrhujú, zakrátko zistia, aký mylný môže byť prvý dojem...

Nadežda Mičáková

Knihovnícke všeličo

Kniha, knižnica, ľudia okolo kníh a knihovníci patria už po stáročia neodmysliteľne k sebe. A o tom bude aj nová rubrika v našom časopise, v ktorej budeme uverejňovať zaujímavosti, postrehy, informácie, tipy, inšpirácie, rozhovory, kuriozity z domova a zo sveta, tykajúce sa pisaného slova, sveta kníh, knižníc a ľudí spojených s nimi. A keďže tento proces poznávania nikdy nekončí, aj kúzlo poznávania trvá a naďalej láka...

Agatha Christie - kráľovná detektívok

Detektívna literatúra, alebo ako jej zvykneme hovoriť detektívka, je stále obľúbeným literárnym žánrom medzi širokou čitateľskou verejnosťou. Keď sa začítame do detektívky, fascinuje nás jej dej so stúpajúcim napätím dotvoreným zápletkou. So záujmom a niekedy aj s netrpezlivosťou čakáme na jeho rozuzlenie.

V detektívke hľadáme vinníka a sme spokojní, že bol potrestaný. Obdivujeme ako detektívi bravúrne odhaľujú zločin a zločincov, ale tiež ako vedia zločinci rafinovane a chladnokrvne vraždiť a spáchať zločin. Medzi slávne spisovateľky, ktoré sa celý život venovali detektívkam, patrí anglická spisovateľka Agatha Christie, ktorú literárny svet považuje za kráľovnú detektívok a za spisovateľku klasického detektívneho románu či poviedky. Celé generácie čitateľov boli a sú „odchované“ na jej detektívnych románoch. Bola to ona, ktorá vytvorila slávneho detektíva Hercula Poirota, či múdru slečnu Marplovú, ktorá svojim dôvtipom

a predvídavosťou bola nápomocná detektívom pri odhaľovaní zločinu a zločincov.

Detektívky Agathy Christie sú nadčasové, aj dnes si ich radi prečítajú mnohí záujemcovia. Väčšina z jej kníh bola preložená do mnohých svetových jazykov a sfilmovaná, ich filmovú podobu si veľmi rád pozrie aj dnešný čitateľ či záujemca bez ohľadu na vek. Od narodenia Agathy Christie v roku 2020 uplynulo 100 rokov, v tomto roku si pripomíname 45 rokov od jej smrti. V roku 2020 bola vydaná kniha Agatha Christie – Životopis, ktorej autorkou je Janet Morgan. Je to jedinečná biografická, čerpajúca z jej súkromných archívov.

Podduklianska knižnica do súťaže *Kniha roka PSK 2020* nominovala tieto knihy:

Beletria

Majerník, Miroslav: Dragún jeho veličenstva; **Martinová, Kim:** Elixír na lásku; **Paňko, Július:** Vreca plné pravdy; **Šandalová, Ľudmila:** Napju sja vodičky

Náučná literatúra

Čižmár, Ivan: Narodnyj kroj rusyniv na fotografii (Ľudový kroj Rusínov vo fotografii) – 2. vydanie;

Kaliňák, Ján: Rusynsky narodny spivanky (Rusínske ľudové piesne, I. zv.

ČITATEĽ – TVOR ZLOŽITÝ?!

„Stratený je deň nášho života,
keď sme sa nezasmiali“

S. Chamfort

Čitateľ je živý tvor, zvyčajne homo sapiens (človek rozumný), ktorý príde do knižnice aspoň raz do roka. Do knižnice chodí najčastejšie preto, aby využíval jej služby. Z hľadiska profesionálneho záujmu je knihovník priamo nadšený jeho príchodom, čo prejaví minimálne radostným úsmevom. Čitateľ, zaskočený takým milým prijatím, sa v knižnici začne cítiť ako doma a časom jeho sebavedomie môže stúpnuť natoľko, že sa cíti neobmedzeným pánom knižnice. Tak vzniká temer hamletovská otázka: má knihovník obsluhovať, alebo posluhovať? Odpoveď na túto závažnú otázku si vyžadovala podrobnejšiu analýzu čitateľského zázemia. Jej výsledkom je nasledujúca **typológia čitateľov s humorným nadhľadom**, usporiadaná abecedne. Pre ilustráciu pri charakteristike jednotlivých typov uvádzame krátke príklady z praxe.

ČITATEĽ KLEPTOMAN (hovorovo tiež zlodej) si ilegálne požičiava väčšie alebo menšie množstvo kníh, ktoré zvyčajne do knižnice nevracia. Ak si knihovník všimne počas čitateľovej návštevy nápadné zväčšenie niektorých jeho telesných proporcií môže usudzovať, že ide o čitateľa tohto typu. Knihovníčka by mala reagovať takto:

Príklad:

Knihovníčka: Ak dovoľíte, rada by som zaevidovala aj tieto knihy, ktoré máte pod kabátom.

Čitateľ zloděj: No ak myslíte, že je to nevyhnutné. Ja som vám len chcel ušetriť zbytočnú robotu.

Vzhľadom na to, že zvyčajne ide o tituly náučnej literatúry, knihovníčka koná maximálne taktne. Predovšetkým sa vyhne tomu, aby čitateľa nazvala pravým menom. Odradenie čitateľa od ďalších návštev knižnice by mohlo totiž mať veľmi negatívny vplyv na percento výpožičiek náučnej literatúry.

ČITATEĽ LAJDÁK svojráznym porušovaním výpožičného poriadku spôsobuje knihovníčke menšie i väčšie bolesti hlavy. Na jeho príchode knihovníčka pracuje aj niekoľko týždňov, pričom sa jej to podarí často až po tretej upomienke. Ani potom však nie je záruka, že donesie to, čo si požičal. Charakteristické pre tento typ je okrem svojvoľného predlžovania výpožičnej doby aj zámena výpožičaných kníh, strácanie kníh a čitateľského preukazu atď.

Príklad:

Knihovníčka: Doma máte ešte knihy, ktorým už uplynula výpožičná doba.

Čitateľ lajdák: Ako je to možné? Nepamätám sa, že by som bol dostal upomienku. A ak, tak nanajvýš prvú!

Z toho vyplýva, že tento typ čitateľa upomína knihovníčka v predstihu, aby mala akú-takú záruku, že knihy vráti aspoň po tretej upomienke.

pokračovanie v ďalšom čísle

Použitá literatúra:

Mičáková, Nadežda : Humorne o knihách, knižniciach a ľud'och okolo kníh. Svidník : Okresná knižnica Svidník, 1993. 35 s. ISBN 80-85147-11-4 .- Poznámka: ilustrácie Ján Halčík

Rozprávkové knižnice z rôznych kútov sveta

<https://sk.pinterest.com/pin/242068548699755525/>

Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia

V tejto rubrike na pokračovanie uverejňujeme tzv. výrazy (frazologizmy), ktoré prekonal tisícročia a používame ich dodnes aj v hovorovej reči.

PROMETEUS

Prometeus - syn Titana Iapeta a bohyně Temidy alebo Okeanity Klymeny. Postava tohto Titana je jedným z najcennejších výtvorov gréckej mytológie. Ako zosobnenie odvahy a vytrvalosti, hrdého vzdoru a odporu k starým poriadkom, lásky k slobode a ľudomilnosti patrí medzi najstaršie a pritom stále živé symboly boja za pokrok a šťastie ľudstva. Keď sa Zeus rozhodol vyhubiť bezmocné pokolenie ľudí, Prometeus sa odhodlal zachrániť ich aj za cenu, že tým privolá na seba hnev najvyššieho boha. Z posvätného krbu na Olympe ukradol oheň

a priniesol ho ľuďom. Ovládnutie tohto živlu prebudilo ľudí k uvedomeľému životu. To však bolo viac, ako bol Zeus ochotný strpieť. Za služby preukázané ľuďom odsúdil Prometea na ukrutný trest. Dlhé roky bol prikovaný k vysokej skale, v lete trpel pod horúcim slnkom, v zime mu tuhli údy mrazom. A nielen to: každé ráno priletel k nemu obrovský orol, aby mu ostrým zobákom vyžral kus pečene, ktorá mu cez noc vždy narástla. Avšak

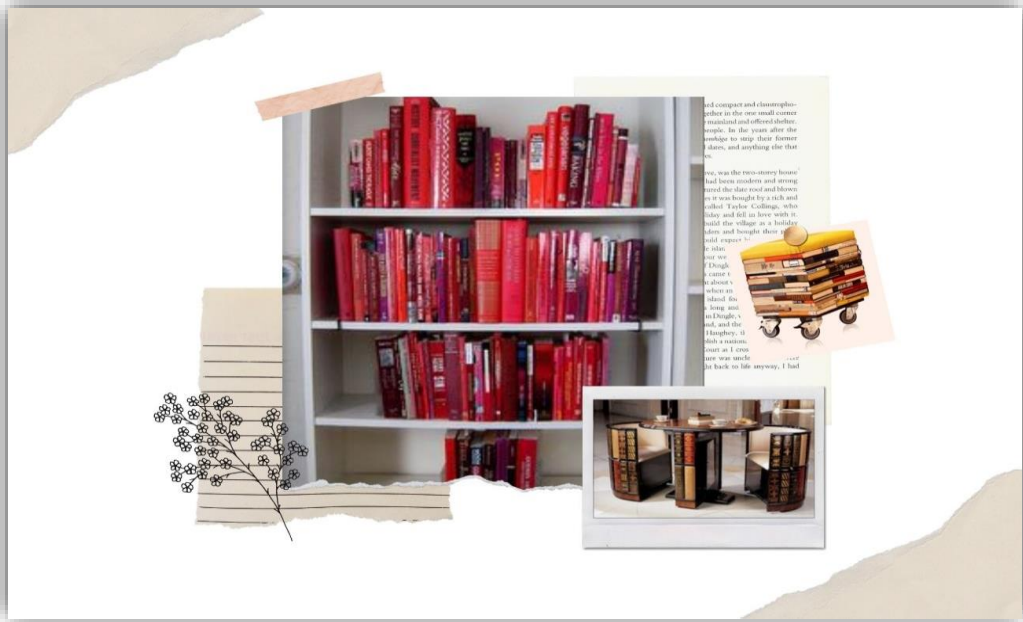
ani tieto muky Prometea nezlomili; ostal hrdý ako prv a svoju pomoc ľuďom neľutoval. Dlho Prometeus dúfal, že mu pomôžu ľudia, pre ktorých trpel, z ich rúk by slobodu prijal. Vyslobodil ho Herakles, ktorý zabil orla a rozbil Prometeove okovy. Prometeus teda dosiahol slobodu. Dosiahol ju s pomocou človeka a zmierom s najvyšším bohom, ktorý si vytrvalým znášaním útrap vyvzdoroval, pričom neustúpil od svojej hrdosti ani od svojich cieľov. Jeho víťazstvo sa dovŕšilo tým, že ho bohovia vzali na Olymp. ***Aby sa však splnila Diova nezrušiteľná prísaha, že Prometeus bude navždy pripútaný k skale, musel nosiť na ruke prsteň zo svojich okovov, v ktorom bol zapustený kúsok kaukazskej skaly. Na Prometeovu počesť začali potom nosiť prstene s kameňom aj ľudia a nosia ich dodnes, aj keď pôvod tejto obyčaje už dávno zabudli.***

Zdroj fotografie: http://kunsanova.blogspot.com/2013/02/grecke-baje-eposy_5.html

Použitá literatúra:

Mičáková, Nadežda. 1998. *Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia II. : výberová bibliografia*. Svidník : Podduklianska knižnica, 1998. 36 s. ISBN 80-85147-27-0

Ked' miluješ knihy...

zdroj fotografií: <https://sk.pinterest.com/pin/248260998183289886/>
<https://sk.pinterest.com/pin/418905202848147905/>

Letná čítareň u našej knižnici je už

pre Vás pripravená

Logická hra

Do obrazca dopĺňajte čísla od 1 do 9. V každom riadku, stĺpci alebo vo vnútornom štvorci 3x3 (zvýraznenom hrubými čiarami) musia byť všetky čísla od 1 do 9. Žiadne číslo sa v riadku, stĺpci ani vo štvorci 3x3 nesmie opakovať.

		4					3	8
2						5		9
							1	
	9	7	3					
8	3		5				9	7
4		5						1
					5			3
3		1			2		4	5
						2	8	

		3		2		5	1	7
					5			
				7				
				1				6
	1		2		4		3	
				6		2	9	
3		6	7		1			9
7	5		6		9			4
	4							

**Poddukliansky knihovník vydáva Podduklianska knižnica vo Svidníku,
8. mája 697/55, 089 01 Svidník, <http://www.podduklianskakniznica.sk/>,
e-mail: metodika.sk@gmail.com, tel.: 054 7882192. Zodp. red.: Mgr.
Kamil Beňko. Zostavila: Bc. Ľudmila Priputníková, Nadežda Mičáková**